

til at gaa ind i Friskolen og Højskolerne og derved udvikle sig paa en sund og god Maade, men at deres Anciennitet derfor ikke skulde, om man saa maa sige, berøves dem. Jeg slutter mig helt ud til de Udtalelser, det ærede Medlem kom med. Jeg vil føje til, at det er ikke alene de unge Højskolefolk men ogsaa de ældre Højskolefolk og Friskolemennesker, som jeg gerne vil have Lov til at lægge et godt Ord ind for. Vi have mange dygtige Mænd — det har ikke været de ringeste — der have deltaget i Friskolens og Højskolernes Arbejde, og de have saa af forskellige Grunde maattet forlade dette Arbejde. Politiske Grunde have f. Eks. jaget adskillige ud af Skolen, man har taget Stats- og Amtsunderstøttelserne fra dem, fordi de vare Venstremænd, det kan ikke nægtes. Der er adskillige af de Folk, der altsaa have staaet i en Højskoles Tjeneste, som siden have maattet gaa ind i den offentlige Skole, men de have ikke den mindste Smule Anciennitet fra deres Højskolegerning. Jeg kender Forstandere, jeg kender Lærere, der i indtil 20 Aar have staaet enten i Friskolens eller i Højskolens Tjeneste og have gjort et godt Arbejde for Oplysningen i vort Land, men i den offentlige Skole skulle de regnes mellem de alleryngste. Jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Kultusminister og til det ærede Udvalg at tage Hensyn hertil. Jeg tror, at man derved vil komme til at gøre Ret og Skel. Kan man ikke give dem den hele Anciennitet, bør man i det mindste give dem den halve. Det ærede Medlem for Kallerup talte om Vinterlærernes Stilling. Ja, de have, kan man godt sige, en forholdsvis lille Løn efter det store Arbejde, de gøre, men jeg tror dog ikke, at det piner dem saa haardt. Der er noget, der piner dem haardere, og det er deres Alderdoms Støtte. Jeg har fra en meget velset Lærer ude i Vestjylland faaet et Brev, hvor han slutter med, at han vilde ønske, at der sattes faste Regler for Alderdomshjælpen. I det mindste burde de beholde Statstilskuddet efter 20 eller 30 Aars strengt Arbejde. Jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Minister at tage dette Spørgsmaal op med det samme, jeg tror han vil faa Glæde deraf.

Det ærede Medlem for Mariager (Moestrup) har Ret, naar han sagde, at Skoleloven er bleven modtaget med Velvillie af Befolkningen. Jeg tror ikke, det vilde være heldigt i dette Øjeblik at

lægge ny Byrder paa Befolkningen enten med Hensyn til Skolernes Rengørelse eller med Hensyn til Kirkerne. Var det kommet i 1899, tror jeg, det ikke havde gjort saa meget. Jeg skal indrømme, at det efter den Hygiejne, man nu med Rette forlanger, er for meget at lægge paa en Lærer i vore Dage, at han alene skal udføre det store Arbejde, som derved kræves. Men jeg tror, det er en uheldig Tid, og jeg vilde ønske netop for Lærernes Skyld, for det gode Forhold mellem Befolkningen og Lærerne, at den Sag ikke bliver tagen op i Øjeblikket, altsaa ikke fordi det er urimeligt, men fordi der vil opstaa Misfornøjelste.

Maa jeg slutte med at sige, at jeg kan ikke tro, det er heldigt, at disse Forskolelærere ogsaa ude paa Landet skulle have Gymnastik. Den højtærede Minister sagde ganske vist, at han nærmest tænkte paa ordnede Lege. Jeg har ikke noget imod det, naar der er Gymnastiklokaler, men jeg tror ikke, det er nogen Nytte til, at de skulle løbe rundt omkring paa Pladsen efter Skoletiden. Børnene derude paa Landet have god frisk Luft og som Regel ogsaa Motion nok, det behøver jeg slet ikke at sige til den højtærede Minister, det ved han. I Byerne bliver det derimod en anden Sag, det er derfor ikke let at lave Love, der skulle passe baade i By og paa Land. Jeg forstaar saa godt det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen); han ser Sagen fra et Bystandpunkt og har uden Tvivl Ret, men derfor komme vi til at ordne vore Forhold noget forskelligt i Byerne og paa Landet. I det hele mener jeg, at de Ændringer, som her ligge for, have Betydning, og jeg kan paa enkelte Undtagelser nær være med til at anbefale dem.

Carl Hansen (Præstø Amts 5te Valgkreds): Da jeg bad om Ordet i denne Sag, var det min Hensigt at komme frem med en Række Ønsker, ganske vist ikke mange, men dog nogle, som jeg mente, det var heldigt at knytte til det foreliggende Forslag. En Del af mine ærede Forgængere som Talere i denne Sag have imidlertid sagt det meste af det, jeg ønskede at sige, og det er jeg glad ved, thi efter at jeg har hørt den højtærede Ministers Udtalelser i Gaar, maa jeg sige, at det er ikke videre tiltalende at komme frem med flere Ønsker, naar man da ikke vil, som den højtærede Minister sagde, lægge Forslaget Hindringer i Vejen, og det vil jeg overordentlig nødig. Jeg betragter Forslaget,